

MD - 3805, mun. Comrat, str. Lenin, 177
tel./fax: (+ 373 298) 23446
email: caco@justice.md

MD - 3805, мун. Комрат, ул. Ленина, 177
тел./факс. (+373 298) 23446
email: caco@justice.md

din « 20 » 2024 № 2ai-8/2024

Curtea Constituțională a Republicii Moldova

Vă expediem sesizarea reprezentantului intimatului SRL „Arinsaș” administrator Nedu Nadejda în privința controlului constituționalității dispoziției art. 2 din Legea insolvenței nr. 149 din 29.06.2012 în legătură cu examinarea cauzei civile la cererea introductivă a creditorului ÎCS „Agrimatco-Service” SRL privind intentarea procesului de insolvență față de debitorul SRL „Arinsaș”

Anexă: pe 43 file

PREȘEDINTE INTERIMAR AL
CURȚII DE APEL COMRAT
ex. Odnostalco T.

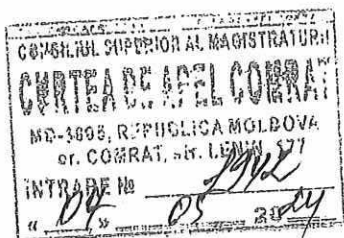
ANDREI MIRONOV

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
A REPUBLICII MOLDOVA
Intrare Nr. 1159
" 22 " 05 2024

Atenție! Acest document conține date cu caracter personal, prelucrate în conformitate cu prevederile Legii nr. 133 din 08.07.2011 «Privind protecția datelor cu caracter personal». Acest document nu se supune publicității. Operațiunile efectuate cu acest document fără drept în acest sens se sancționează în conformitatea cu cadrul normativ al Republicii Moldova.

Traducere din limba rusă în limba română

Ștampila: Consiliul Superior al Magistraturii, Curtea de Apel Comrat, MD-3605, Republica Moldova,
or. Comrat, str. Lenin 177, Nr. de intrare 1900 din 02.05.2024.

Curtea de Apel Comrat
mun. Comrat, str. Lenin 177

Curtea Constituțională a Republicii Moldova
mun. Chișinău, st. Alexandru Lăpușeanu 28

SESIZARE

privind excepția de neconstituționalitate a sintagmei „Incapacitatea de plată este prezumată în cazul în care debitorul este în întârziere de plată mai mult de 60 de zile”
în articolul 2 din Legea insolvenței

Autorul sesizării

Nedu Nadejda, administratorul SRL „ARINSAȘ”

ÎCS „AGRIMATCO-SERVICE” S.R.L. a contestat în Curtea de Apel Comrat hotărârea Judecătoria Comrat sediul Centru, ca instanță de insolvență, emisă la 26 decembrie 2023 pe marginea cererii depuse de ÎCS „AGRIMATCO-SERVICE” S.R.L. cu privire la intentarea procesului de insolvență a SRL „ARINSAȘ”.

În susținerea cererii de chemare în judecată menționate, ÎCS „AGRIMATCO-SERVICE” S.R.L. a indicat că SRL „ARINSAȘ” nu și-a îndeplinit obligațiile contractuale față de ÎCS „AGRIMATCO-SERVICE” S.R.L. de achitare a costului mărfurilor furnizate, ceea ce, în conformitate cu art. 10 din Legea insolvenței, constituie temeiul general de intentare a procesului de insolvență.

Potrivit art. 10 alin.(1) din Legea insolvenței, intentarea unui proces de insolvență presupune existența unui temei general sau special. Potrivit alin. (2) al articolului menționat, temeiul general de intentare a unui proces de insolvență constă în **incapacitatea de plată** a debitorului.

Potrivit art. 2 din Legea insolvenței, prin incapacitate de plată se înțelege situația financiară a debitorului caracterizată prin incapacitatea lui de a-și executa obligațiile pecuniare scadente, inclusiv obligațiile fiscale. **Incapacitatea de plată este prezumată în cazul în care debitorul este în întârziere de plată mai mult de 60 de zile.**

Totodată, potrivit art. 231 din Legea insolvenței, **la intentarea procesului de insolvență unei întreprinderi agricole, precum și pe parcursul procesului, instanța de insolvență și administratorul vor ține cont de caracterul sezonier al producției agricole și de dependența acestora de factorii naturali și climatici, precum și de posibilitatea satisfacerii creanțelor creditorilor din**

contul veniturilor care pot fi obținute de întreprinderea agricolă până la și după încheierea perioadei de lucrări agricole.

Sintagma din art.2 din Legea insolvenței, care prevede că „Incapacitatea de plată este prezumată în cazul în care debitorul este în întârziere de plată mai mult de 60 de zile”, trebuie supusă controlului de constituționalitate, întrucât contravine prevederilor articolelor 1, 20, 23 și 26 din Constituția Republicii Moldova în contextul art. 231 din Legea insolvenței.

Potrivit art. 6 alin. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale din 4 noiembrie 1950, orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege.

Potrivit art. 1 alin (3) din Constituție, Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sunt garantate.

Potrivit articolului 20, alin. (1) din Constituția Republicii Moldova, orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

Potrivit art. 23 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova, statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle.

Potrivit articolului 26 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova, fiecare om are dreptul să reacționeze independent, prin mijloace legitime, la încălcarea drepturilor și libertăților sale.

Consider că sintagma contestată limitează aplicarea prevederilor art. 231 din Legea insolvenței cu referire la întreprinderile agricole, cum este și SRL „ARINSAȘ”, activitatea căreia depinde de caracterul sezonier al producției agricole și de factorii naturali și climatici, precum și de posibilitatea satisfacerii creanțelor creditorilor din contul veniturilor care pot fi obținute de întreprinderea agricolă până la și după încheierea perioadei relevante de lucrări agricole.

Bazându-ne pe practicile judiciare contradictorii în ceea ce privește întreprinderile agricole, putem menționa că aceste dispoziții creează obstacole în calea unei evaluări obiective a prezenței și absenței motivelor de insolvență a unei întreprinderi agricole, care prezintă o importanță deosebită în condițiile meteorologice, economice și de altă natură care s-au creat.

Anterior, Curtea Constituțională nu a examinat sesizările privind excepția de constituționalitate a dispozițiilor articolului 2 din Legea insolvenței în sintagma care prevede că „Incapacitatea de plată este prezumată în cazul în care debitorul este în întârziere de plată mai mult de 60 de zile”, în special în contextul prevederilor specificate din Constituție și ale articolului 231 din Legea insolvenței.

În baza celor relatate mai sus, conducându-mă de art. 135 alin. (1) litera a) din Constituție, art. 39 din Codul jurisdicției constituționale, prevederile Hotărârii Curții Constituționale nr. 22 din 02.09.2016 pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova (excepția de neconstituționalitate), –

SOLICIT:

1. Exercițarea controlului constituționalității sintagmei conținute în art. 2 din Legea insolvențabilității, care prevede că „Incapacitatea de plată este prezumată în cazul în care debitorul este în întârziere de plată mai mult de 60 de zile” prin prisma prevederilor art. 1, 20, 23 și 26 din Constituția Republicii Moldova.

2. Declarația neconstituționalității sintagmei conținute în art. 2 din Legea insolvențabilității, care prevede că „Incapacitatea de plată este prezumată în cazul în care debitorul este în întârziere de plată mai mult de 60 de zile”, cu referire la întreprinderile agricole.

Administratorul
SRL „ARINSAȘ”

/semnătura/

Nedu Nadejda

Ștampila: Republica Moldova, Societatea cu răspundere limitată, SRL „ARINSAȘ”,
IDNO 1015611000010.

A handwritten signature in blue ink, appearing to be "Melihevi", written in a cursive style.

Dosarul nr. 2ai-8/2024
Nr. PIGD 2-23138263-06-2ai-04032024

42
I instanță
judecător Denis Guțu
judecătoria Comrat
sediul central

ÎNCHEIERE

02 mai 2024

mun. Comrat

Colegiul judiciar al Curții de Apel Comrat
în componență:

președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Starciuc Ștefan

Colev Grigori și Fujenco Dmitrii

examinând cererea reprezentantului intimatului SRL „Arinsaș” administrator Nedu Nadejda cu privire la soluționarea cazului de excepție a neconstituționalității, în legătură cu examinarea apelului declarat de reprezentantul ÎCS „Agrimatco-Service” SRL, Duhlicher Ion împotriva hotărârii judecătoria Comrat sediul central din 26 decembrie 2023, adoptată pe cauza civilă la cererea introductivă a creditorului ÎCS „Agrimatco-Service” SRL privind intentarea procesului de insolvență față de debitorul SRL „Arinsaș”,

CONSTATĂ:

Pe rolul Curții de Apel Comrat se află cererea de apel declarată de reprezentantul ÎCS „Agrimatco-Service” SRL, Duhlicher Ion împotriva hotărârii judecătoria Comrat sediul central din 26 decembrie 2023, adoptată pe cauza civilă la cererea introductivă a creditorului ÎCS „Agrimatco-Service” SRL privind intentarea procesului de insolvență față de debitorul SRL „Arinsaș”.

La data de 02 mai 2024, reprezentantul intimatului SRL „Arinsaș” administrator Nedu Nadejda a depus cerere cu privire la expedierea la Curtea Constituțională a Republicii Moldova a sesizării acestuia în privința chestiunii controlului constituționalității dispoziției art. 2 din Legea insolvenței care prevede că „Incapacitatea de plată este prezumată în cazul în care debitorul este în întârziere de plată mai mult de 60 zile” prin prisma prevederilor art. 1, 20, 23 și 26 din Constituția Republicii Moldova.

Examinând cererea reprezentantului intimatului SRL „Arinsaș” administrator Nedu Nadejda privind expedierea la Curtea Constituțională a Republicii Moldova a sesizării cu privire la caz de excepție a neconstituționalității, Colegiul judiciar consideră cererea depusă ca întemeiată și pasibilă admiterii din următoarele considerente.

Din conținutul cererii privind soluționarea cazurilor de excepție a neconstituționalității rezultă, că reprezentantul intimatului SRL „Arinsaș” administrator Nedu Nadejda solicită a sesiza în privința controlului constituționalității dispoziției art. 2 din Legea insolabilității nr. 149 din 29.06.2012.

Concomitent Colegiul constată, că reprezentantul intimatului SRL „Arinsaș” administrator Nedu Nadejda consideră, că dispoziția 2 din Legea insolabilității nr. 149 din 29.06.2012, intră în conflict direct cu prevederile art. art. 1, 20, 23 și 26 ale Constituției Republicii Moldova.

Potrivit art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, *Curtea Constituțională exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.*

Conform prevederilor art. 12¹ alin. (1) și (3) CPC *În cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională. Ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă pînă la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate se amîină pledoariile.*

Totodată, Colegiul judiciar ține să indice că, Curtea Constituțională în Hotărârea sa cu nr. 2 din 09 februarie 2016 „*Pentru interpretarea art. 135 alin. (1) litere a) și g) din Constituția Republicii Moldova*” a notat, că judecătorul nu-și expune opinia în privința temeiniciei sesizării sau constituționalității prevederilor contestate, ci se limitează doar de verificarea respectării următoarelor cerințe:

- 1) obiectul excepției intră în categoria actelor, cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție;
- 2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;
- 3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;
- 4) nu există o hotărâre anterioară a Curții avînd ca obiect prevederile contestate.

Curtea Constituțională menționează, că controlul constituțional al prevederilor contestate **il constituie competența exclusivă a Curții Constituționale**. Judecătorii instanțelor de drept comun nu au dreptul să refuze părților în sesizare Curții Constituționale, cu excepția circumstanțelor, indicate la paragraful 82.

Astfel, instanța de apel menționează, că în baza art. 135 alin. (1) lit. g) din Constituție, art. 4 alin. (1) lit. a) Legea cu privire la Curtea Constituțională și art. 4

alin. (1) lit. a) Codul jurisdicției constituționale, control asupra constituționalității legilor îl exercită Curtea Constituțională. 49

În lumina celor expuse mai sus, Colegiul consideră, că prevederile art. 2 din Legea insolvenței nr. 149 din 29.06.2012, contestate de către reprezentantul intimatului SRL „Arinsaș” administrator Nedu Nadejda, constituie obiectul verificării constituționalității.

De asemenea, sesizarea privind cazul de excepție a neconstituționalității prevederilor art. 2 din Legea insolvenței nr. 149 din 29.06.2012, contestate a fost depusă de către partea la proces, și această dispoziție a normei de drept nu a constituit obiectul verificării asupra constituționalității.

Din motiv, că dispoziția contestată a normei de drept nu a fost supusă unei verificări constituționale și urmează a fi aplicată la examinarea acestei cauze în fond, ținând cont de faptul, că judecătorul nu urmează să se expună în privința temeiniciei acestei sesizări sau corespunderii dispoziției contestate cu Constituția, Colegiul consideră necesar de a admite cererea reprezentantului intimatului SRL „Arinsaș” administrator Nedu Nadejda, privind expedierea la Curtea Constituțională a sesizării în privința chestiunii controlului constituționalității dispoziției art. 2 din Legea insolvenței nr. 149 din 29.06.2012.

Subsecvent celor supra indicate, Colegiul judiciar constată necesar de a admite cererea reprezentantului intimatului SRL „Arinsaș” administrator Nedu Nadejda privind expedierea la Curtea Constituțională a RM a interpelării acestuia privind constituționalitatea prevederilor art. 2 din Legea insolvenței nr. 149 din 29.06.2012.

În baza celor expuse, conducându-se de art. art. 12¹, 269-270 Cod de procedură civilă, Colegiul judiciar

DISPUNE:

Se admite cererea reprezentantului intimatului SRL „Arinsaș” administrator Nedu Nadejda cu privire la soluționarea cazurilor de excepție a neconstituționalității.

Se sesizează Curtea Constituțională în privința controlului constituționalității dispoziției art. 2 din Legea insolvenței nr. 149 din 29.06.2012.

Se amână pladoariile pe prezenta procedură de apel, până la soluționarea de către Curtea Constituțională a excepției de neconstituționalitate ridicate.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul:

STARCIUC Ștefan

Judecătorul:

COLEV Grigori

Judecătorul:

FUJENCO Dmitrii

